

Kierunek studiów: Informatyka
Przedmiot: Big Data i hurtowanie danych II
Rok akademicki: 2023/2024

Analiza Importu Towarów z Ukrainy

Autorzy projektu:

Grzegorz Urban,
Dawid Kusion,
Przemysław Szewczyk,
Jakub Rynduch

Prowadzący:

mgr inż. Tomasz Potempa

Spis treści

1. Wprowadzenie	
2. Opis aplikacji	
3. Struktura plików.....	
4. Opis plików.....	
5. Wizualizacja	
6. Link do projektu (github)	

1. Wprowadzenie

Celem tego projektu jest stworzenie aplikacji, która umożliwia użytkownikom analizę danych importowych towarów z Ukrainy oraz prognozowanie przyszłych wartości importu dla różnych towarów.

2. Opis Aplikacji

Aplikacja jest napisana w języku Python i wykorzystuje biblioteki do przetwarzania danych, wizualizacji oraz tworzenia modeli prognostycznych. Główne komponenty aplikacji obejmują:

- a) Baza Danych
- b) Analiza Danych
- c) Prognozowanie
- d) Wizualizacja
- e) Interfejs Użytkownika

3. Struktura Plików

Aplikacja składa się z następujących plików:

1. main.py
2. Add_data_to_DataBase.py
3. db_config.py
4. fav_item_data.py
5. fav_item_predictions.py
6. fav_items_all_year.py
7. sum_prediction.py
8. sum_data.py
9. ware_sum_prediction.py

4. Opis Plików

main.py

Ten plik jest głównym modulem aplikacji, który tworzy interfejs użytkownika za pomocą Tkinter. Zawiera funkcje obsługujące różne przyciski w interfejsie, takie jak przyciski do wyświetlania rzeczywistych danych, prognozowania wartości oraz wyświetlania najpopularniejszych towarów.

- **Interfejs Tkinter:** Tworzy główne okno aplikacji, dodaje przyciski, pola wyboru.
- **Funkcje przycisków:** Definiuje funkcje obsługujące kliknięcia przycisków, które uruchamiają odpowiednie moduły backendowe do generowania wykresów.

Add_data_to_DataBase.py

Ten plik zajmuje się dodawaniem danych do bazy danych. Używa biblioteki pandas do wczytywania danych z pliku CSV.

```
import pandas as pd
from sqlalchemy import create_engine

# Interface implementation for datasource connection and data import
data = pd.read_csv(filepath_or_buffer='data/Import.csv', header=0, encoding='latin1')

data = data.apply(lambda x: x.str.encode('latin1').str.decode('utf-8') if x.dtype == "object" else x)

# Utwórz połączenie do bazy danych PostgreSQL
engine = create_engine('postgresql://2023_urban_grzegorz:35240@195.150.230.208:5432/2023_urban_grzegorz')

#data_to_sql('data', engine, schema='import_ukraine', if_exists='replace', index=False)
```

db_config.py

Plik konfiguracyjny bazy danych, zawiera funkcję get_db_engine(), która tworzy połączenie z bazą danych.

```
import sqlalchemy

12 usages  ± Gosqu248 +1
def get_db_engine():
    # Utwórz połączenie do bazy danych PostgreSQL
    engine = sqlalchemy.create_engine('postgresql://2023_urban_grzegorz:35240@195.150.230.208:5432/2023_urban_grzegorz')
    return engine
```

fav_item_data.py

Zajmuje się analizą i wizualizacją najpopularniejszych towarów dla danego roku.

- **Analiza danych:** Grupuje dane według nazwy towaru i sumuje wartości.
- **Wizualizacja:** Tworzy wykresy kolumnowe dla top 5 towarów w wybranym roku.

fav_item_predictions.py

Moduł odpowiedzialny za prognozowanie wartości importu dla wybranych towarów na podstawie modelu SARIMA.

- **Prognozowanie:** Używa modelu SARIMA do prognozowania wartości importu na przyszłe lata.
- **Wizualizacja:** Tworzy wykresy pokazujące prognozowane wartości importu dla top 5

towarów.

fav_items_all_year.py

Podobny do fav_item_data.py, ale analizuje dane dla wszystkich lat.

- **Analiza danych:** Grupuje dane według roku i sumuje wartości.
- **Wizualizacja:** Tworzy wykresy kolumnowe dla top 5 towarów z uwzględnieniem wszystkich lat.

sum_prediction.py

Ten plik zajmuje się prognozowaniem sumarycznej wartości importu dla różnych okresów.

- **Prognozowanie:** Używa modelu SARIMA do prognozowania sumarycznej wartości importu na przyszłe miesiące.
- **Wizualizacja:** Tworzy wykresy liniowe z rzeczywistymi i prognozowanymi wartościami importu.

sum_data.py

Zajmuje się wyświetlaniem rzeczywistych danych sumarycznych importu dla danych lat.

- **Analiza danych:** Grupuje dane według roku i miesiąca, a następnie sumuje wartości.
- **Wizualizacja:** Tworzy wykresy liniowe pokazujące rzeczywiste dane sumaryczne importu.

ware_sum_prediction.py

Podobny do sum_prediction.py, ale koncentruje się na prognozowaniu wartości importu dla wybranych towarów.

- **Prognozowanie:** Używa modelu SARIMA do prognozowania wartości importu dla konkretnych towarów.
- **Wizualizacja:** Tworzy wykresy liniowe z rzeczywistymi i prognozowanymi wartościami importu dla wybranych towarów.

5. Wizualizacja

Prediction app - model SARIMAX

Show real data

Show predicted data!

Show predicted data by ware's name!

Show top 5 popular items

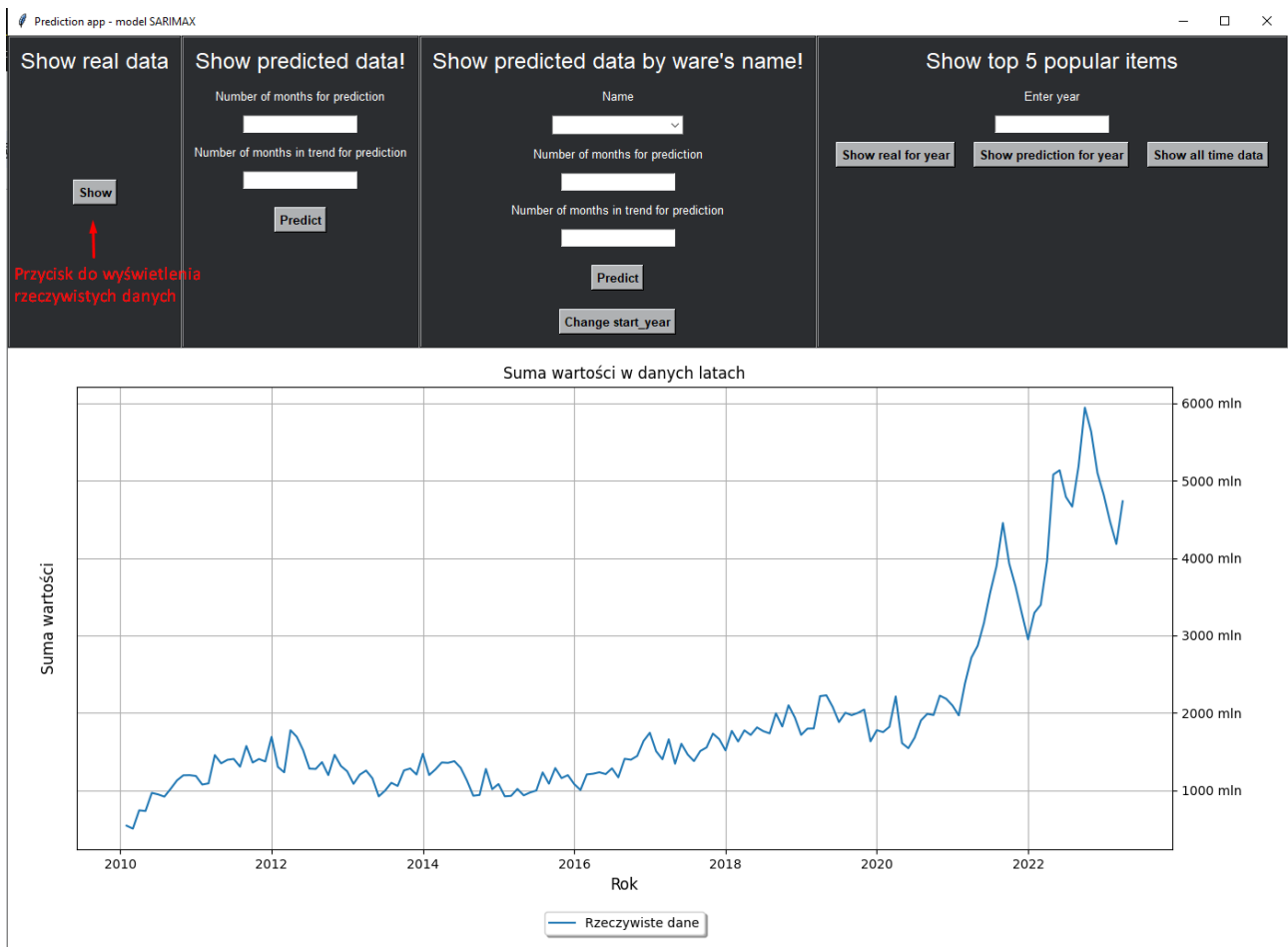
Show

Number of months for prediction

Number of months in trend for prediction

Predict

Name

Number of months for prediction

Number of months in trend for prediction

Predict
Change start_year

Enter year

Show real for year
Show prediction for year
Show all time data


```
13     #The two args are the value and tick position
14     return '%1.0f mln' % (x * 1e-6) # Change the scale factor to 1e-6
15
16     formatter = FuncFormatter(millions)
17
18     #usage: 1. Gosqu248
19     def plot_year_values():
20         # Wykonaj zapytanie SQL, aby pobrać dane z tabeli importUkraine.data
21         query = "SELECT * FROM import_ukraine.data"
22
23         # Wczytaj dane do DataFrame
24         df = pd.read_sql_query(query, engine)
25
26         # Convert 'Wartosc' and 'miesiac' columns to numeric
27         df['Wartosc'] = pd.to_numeric(df['Wartosc'], errors='coerce')
28         month_dict = {'Styczen': 1, 'Luty': 2, 'Marzec': 3, 'Kwiecien': 4, 'Maj': 5, 'Czerwiec': 6,
29                       'Lipiec': 7, 'Sierpień': 8, 'Wrzesień': 9, 'Październik': 10, 'Listopad': 11, 'Grudzien': 12}
30         df['miesiac'] = df['miesiac'].map(month_dict)
31
32         # Group by year and month and calculate sum
33         grouped = df.groupby(['rok', 'miesiac']).sum().reset_index()
34
35         # Tworzenie wykresu
36         fig = plt.figure(figsize=(10, 6))
37         x = grouped['rok'] + grouped['miesiac'] / 12
38         line, = plt.plot(*args: x, grouped['Wartosc'], label='Rzeczywiste dane') # Removed marker='o'
39
40         # Dostosowanie wykresu
41         plt.xlabel(xlabel='Rok', fontsize=12)
42         plt.ylabel(ylabel='Suma wartości', rotation=90, labelpad=15, fontsize=12)
43         plt.title('Suma wartości w danych latach')
44         plt.legend(loc='upper right', bbox_to_anchor=(0.5, -0.12), fancybox=True, shadow=True, ncol=5)
45         plt.gca().yaxis.tick_right()
46         plt.gca().yaxis.set_label_position('left')
47
48         # Increase the size of the y-axis values
49         plt.tick_params(axis='y', labelsize=10)
50         plt.tick_params(axis='x', labelsize=10)
51
52         plt.grid(True)
53
54         plt.gca().yaxis.set_major_formatter(formatter)
55
56         cursor = mplcursors.cursor(line, hover=True)
57         cursor.connect("add", lambda sel: sel.annotation.set_text(
58             f'Rok: {int(sel.target[0])}\nMiesiac: {int((sel.target[0] % 1) * 12) + 1}\nWartość: {int(sel.target[1])}',
59             _old: ',', _new: ' '))
60
61         # plt.show() # Commented out to prevent displaying the plot
62
63         return fig
64
```

Show real data

Ilość miesięcy do predykcji
Show

Show predicted data!

Number of months for prediction

Number of months in trend for prediction
Predict

Show predicted data by ware's name!

Name

Number of months for prediction

Number of months in trend for prediction

Predict

Change start year

Show top 5 popular items

Enter year

Show real for year
Show prediction for year
Show all time data

Prognoza sumy wartości na kolejne 60 miesięcy (trend = 30 miesięcy)

Suma wartości

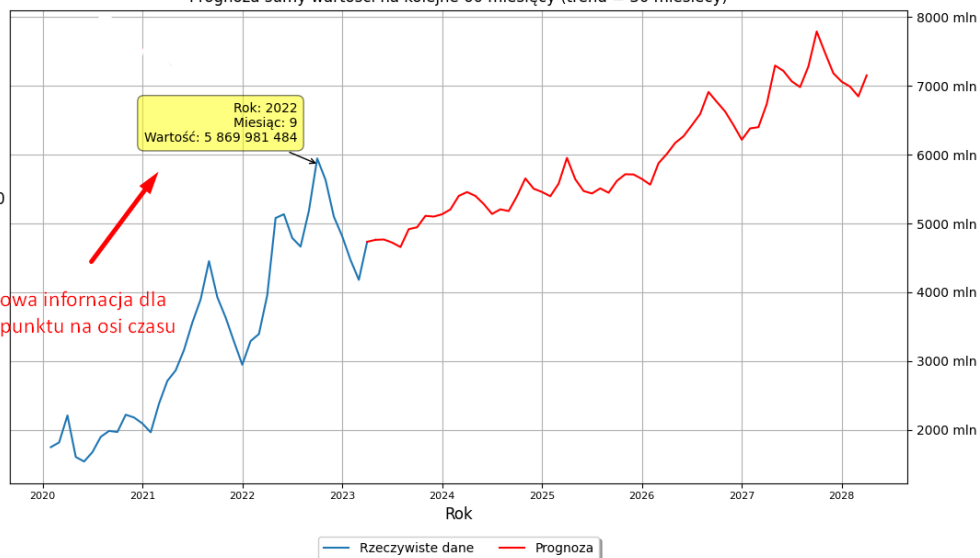
R2 score: 0.95

MAE: 187 481 778.80

RMSE: 252 185 293.30

MAPE: 0.11%

Szczegółowa informacja dla danego punktu na osi czasu


```

Usage: - Gosqu248
def plot_year_values_with_forecast(trend=12, months_prediction=80):
    # Wykonaj zapytanie SQL, aby pobrać dane z tabeli importUkraine.data
    query = "SELECT * FROM import_ukraine.data"

    # Wczytaj dane do DataFrame
    df = pd.read_sql_query(query, engine)

    # Convert 'Wartosc' and 'miesiac' columns to numeric
    df['Wartosc'] = pd.to_numeric(df['Wartosc'], errors='coerce')
    month_dict = {'Styczen': 1, 'Luty': 2, 'Marzec': 3, 'Kwiecien': 4, 'Maj': 5, 'Czerwiec': 6,
                  'Lipiec': 7, 'Sierpień': 8, 'Wrzesień': 9, 'Październik': 10, 'Listopad': 11, 'Grudzień': 12}
    df['miesiac'] = df['miesiac'].map(month_dict)

    # Group by year and month and calculate sum
    grouped = df.groupby(['rok', 'miesiac']).sum().reset_index()

    # Define x here before using it in np.arange
    x = grouped['rok'] + grouped['miesiac'] / 12

    # SARIMAX model
    model = SARIMAX(grouped['Wartosc'], order=(1, 1, 1), seasonal_order=(1, 1, 1, trend))
    results = model.fit()

    # Forecast next months_prediction months
    forecast = results.get_forecast(steps=months_prediction)
    forecast_index = np.arange(x.iloc[-1] + 1 / 12, x.iloc[-1] + months_prediction / 12 + 1 / 12,
                              1 / 12) # Forecast up to the end of months_prediction months

    # Filter the data to include only years 2020 and later for plotting
    grouped_plot = grouped[grouped['rok'] >= 2020]
    x_plot = grouped_plot['rok'] + grouped_plot['miesiac'] / 12

    # Tworzenie wykresu
    fig = plt.figure(figsize=(10, 6))
    line, = plt.plot(*args: x_plot, grouped_plot['Wartosc'], label='Rzeczywiste dane') # Removed marker='o'
    forecast_plot, = plt.plot(*args: forecast_index, forecast.predicted_mean, label='Prognoza', linestyle='-', color='red')

    # Connect the real data plot with the forecast using a red line
    last_real_data_point = x_plot.iloc[-1], grouped_plot['Wartosc'].iloc[-1]
    first_forecast_point = forecast_index[0], forecast.predicted_mean.iloc[0]
    plt.plot(*args: [last_real_data_point[0], first_forecast_point[0], [last_real_data_point[1], first_forecast_point[1]],
                    color='red')

    # Obliczanie R^2
    predicted = results.fittedvalues
    mae = mean_absolute_error(grouped['Wartosc'], predicted)
    rmse = np.sqrt(mean_squared_error(grouped['Wartosc'], predicted))
    maape = mean_absolute_percentage_error(grouped['Wartosc'], predicted)
    r2 = r2_score(grouped['Wartosc'], predicted)

    # Format the MAE, RMSE, MAPE and R^2 values
    formatted_mae = f'{mae:.2f}'.replace(_old: '.', _new: ',')
    formatted_rmse = f'{rmse:.2f}'.replace(_old: '.', _new: ',')

```



```
# Format the MAE, RMSE, MAPE and R^2 values
formatted_mae = f'{mae:.2f}'.replace(_old: ',', _new: ' ')
formatted_rmse = f'{rmse:.2f}'.replace(_old: ',', _new: ' ')
formatted_mape = f'{mape:.2f}'
formatted_r2 = f'{r2:.2f}'

# Create a string for the x-label
xlabel_string = f'Suma wartości \nR2 score: {formatted_r2} \nMAE: {formatted_mae} \nRMSE: {formatted_rmse} \nMAPE: {formatted_mape}%'

# Dostosowanie wykresu
plt.xlabel(xlabel_string, fontsize=12, ha='center')

# Dostosowanie wykresu
plt.xlabel(xlabel: 'Rok', fontsize=12)
plt.ylabel(xlabel_string, rotation=0, labelpad=70, fontsize=12)
plt.title(f'Prognoza sumy wartości na kolejne {months_prediction} miesięcy (trend = {trend} miesięcy)')
plt.legend(loc='upper center', bbox_to_anchor=(0.5, -0.10), fancybox=True, shadow=True, ncol=5)
plt.gca().yaxis.tick_right()
plt.gca().yaxis.set_label_position("left")

# Increase the size of the y-axis values
plt.tick_params(axis='y', labelsize=10)
plt.tick_params(axis='x', labelsize=8) # Adjust label size for better spacing

plt.grid(True)

plt.gca().yaxis.set_major_formatter(formatter)

# Add interactive cursor
cursor = mplcursors.cursor([pickables: [line, forecast_plot], hover=True)
cursor.connect("add", lambda sel: sel.annotation.set_text(
    f'Rok: {int(sel.target[0])}\nMiesiąc: {int((sel.target[0] % 12) + 1)}\nWartość: {int(sel.target[1]):,}'.replace(
        _old: ',', _new: ' ')))

# plt.show() # Commented out to prevent displaying the plot

return fig
```

Prediction app - model SARIMAX

Show real data
Show

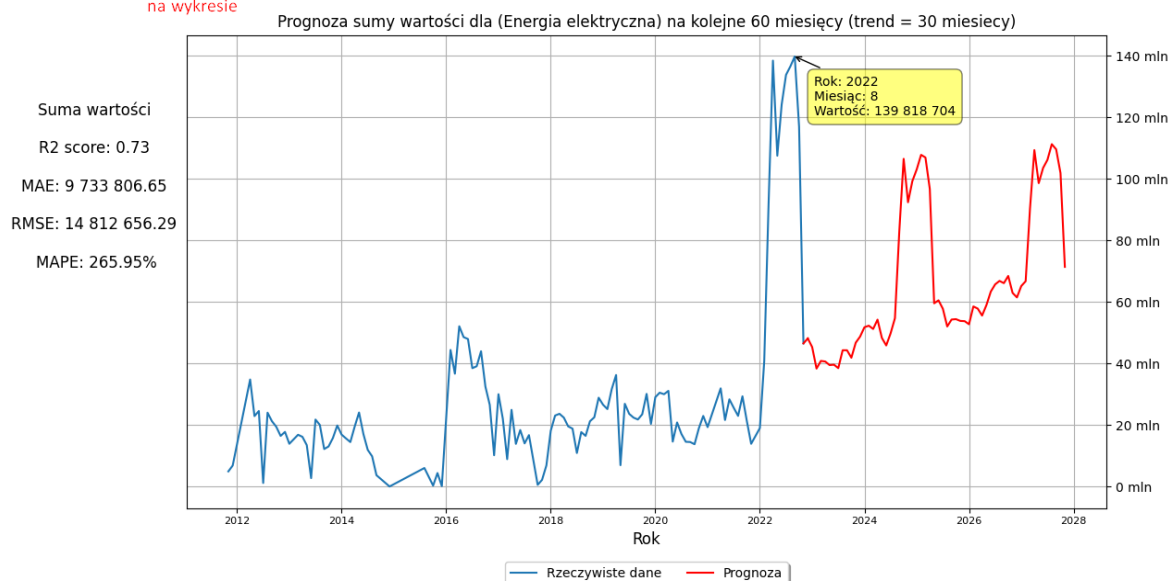
Show predicted data!
Number of months for prediction
Number of months in trend for prediction
Predict

Element którego predykcji chcemy dokonać

Zmiana roku startowego na wykresie

Show predicted data by ware's name!
Name
Energia elektryczna
Number of months for prediction
60
Number of months in trend for prediction
30
Predict
Change start_year

Show top 5 popular items
Enter year
Show real for year
Show prediction for year
Show all time data


```

def wrap_labels(labels, width, max_length=50):
    wrapped_labels = []
    for label in labels:
        if len(label) > max_length:
            label = label[:max_length] + '...' # Przytnij i dodaj '...'
        wrapped_labels.append('\n'.join(textwrap.wrap(label, width)))
    return wrapped_labels

# Funkcja do generowania wykresu kolumnowego dla 5 najczęściej występujących przedmiotów w danym roku
# usage: ➤ Gosqu248
def plot_top_items(year=2020):
    # Wybieramy dane dla danego roku
    df_year = df[df["rok"] == year]

    # Grupujemy dane po nazwie przedmiotu i sumujemy wartości
    grouped = df_year.groupby("SITC-R4.nazwa")["Wartosc"].sum()

    # Sortujemy dane malejąco i wybieramy 5 najczęściej występujących przedmiotów
    top_items = grouped.sort_values(ascending=False).head(6)
    top_items = top_items.iloc[1:] # Usuń pierwszy element (największy)

    # Tworzymy wykres
    fig, ax = plt.subplots(figsize=(10, 6)) # Utwórz obiekt figury i osi
    bars = top_items.plot(kind="bar", color="skyblue", ax=ax)
    ax.set_title(f"Top 5 towarów pod względem wartości importu w roku {year}")
    ax.set_ylabel("Wartość", fontsize=12)
    ax.set_xlabel("Nazwa towaru", fontsize=12) # Ustawienie etykiety osi X

    plt.gca().yaxis.tick_right()

    # Dodajemy niestandardowy format dla etykiet osi Y
    formatter = FuncFormatter(lambda x, pos: '{:,.0f}'.format(x / 1e6) + 'M')
    ax.yaxis.set_major_formatter(formatter)

    # Usunięcie etykiet osi X
    ax.set_xticklabels([])

    # Dodaj nazwy nad kolumnami, z maksymalną długością 50 znaków
    for i, (item, value) in enumerate(top_items.items()):
        wrapped_label = wrap_labels([item], width=40, max_length=70)[0]
        ax.text(i, value, wrapped_label, ha='center', va='bottom', fontsize=9, rotation=0)

    # Dodanie interaktywności
    cursor = mplcursors.cursor(bars, hover=True)
    cursor.connect("add", lambda sel: sel.annotation.set_text(
        f'{top_items.index[sel.target.index]}: {sel.target[1]:,.0f}'))

    return fig # Zwróć obiekt figury

```

Prediction app - model SARIMAX

Show real data

Show

Show predicted data!

Number of months for prediction

Number of months in trend for prediction

Predict

Show predicted data by ware's name!

Name

Energia elektryczna

Number of months for prediction

60

Number of months in trend for prediction

30

Predict

Change start year

Show top 5 popular items

Enter year

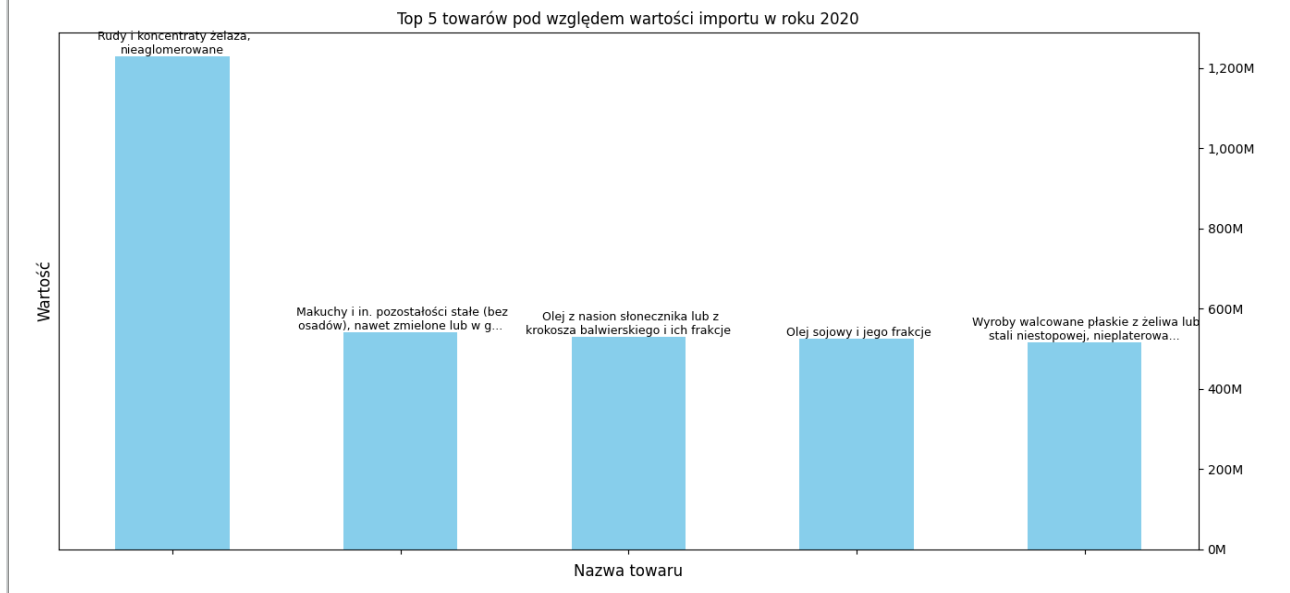
2020

Show real for year

Show prediction for year

Show all time data

Wyświetlenie 5 najczęściej importowanych produktów dla zadanego roku (rzeczywiste dane w latach 2010-2023)


```

formatted_mape = f'{mape:.2f}'
formatted_r2 = f'{r2:.2f}'

# Print the MAE, RMSE, MAPE and R^2 values
print(f'R2 score for {name}: {formatted_r2}')
print(f'MAE for {name}: {formatted_mae}')
print(f'RMSE for {name}: {formatted_rmse}')
print(f'MAPE for {name}: {formatted_mape}%')

# Forecast next years_prediction years
forecast = results.get_forecast(steps=years_prediction)
forecast_index = np.arange(x.iloc[-1] + 1, x.iloc[-1] + years_prediction + 1)

# Append the forecast to the forecast_df DataFrame
forecast_df = pd.concat([forecast_df, pd.DataFrame({'Nazwa': name, 'rok': forecast_index, 'Wartosc': forecast.predicted_mean})])

# Reset the index of forecast_df
forecast_df.reset_index(drop=True, inplace=True)

data_for_year = forecast_df[forecast_df['rok'] == year]

top_items = data_for_year.sort_values(by='Wartosc', ascending=False).head(5)

# Create a figure and axes
fig, ax = plt.subplots(figsize=(10, 6))

# Create a bar plot
bars = top_items.plot(kind='bar', x='Nazwa', y='Wartosc', color='skyblue', ax=ax)

# Set the title and labels
ax.set_title(f'Top 5 towarów pod względem wartości importu w roku {year}')
ax.set_xlabel('Nazwa towaru', fontsize=12)
ax.set_ylabel('Wartosc', fontsize=12)

plt.gca().yaxis.tick_right()

# Add custom format for y-axis labels
formatter = FuncFormatter(lambda x, pos: '{:,.0f}'.format(x / 1e6) + 'M')
ax.yaxis.set_major_formatter(formatter)

# Remove x-axis labels
ax.set_xticklabels([])

# Add names above the bars
for i, (item, value) in enumerate(zip(top_items['Nazwa'], top_items['Wartosc'])):
    wrapped_label = wrap_labels(labels=[item], width=40, max_length=70)[0]
    ax.text(i, value, wrapped_label, ha='center', va='bottom', fontsize=9, rotation=0)

# Add interactivity
cursor = mplcursors.cursor(bars, hover=True)
cursor.connect('add', lambda sel: sel.annotation.set_text(
    f'{top_items.iloc[sel.target.index]['Nazwa']}: {sel.target[1]:,.0f}'))

plt.show()

```

Prediction app - model SARIMAX

Show real data

Show

Show predicted data!

Number of months for prediction

Number of months in trend for prediction

Predict

Show predicted data by ware's name!

Name

Number of months for prediction

Number of months in trend for prediction

Predict

Change start_year

Show top 5 popular items

Enter year

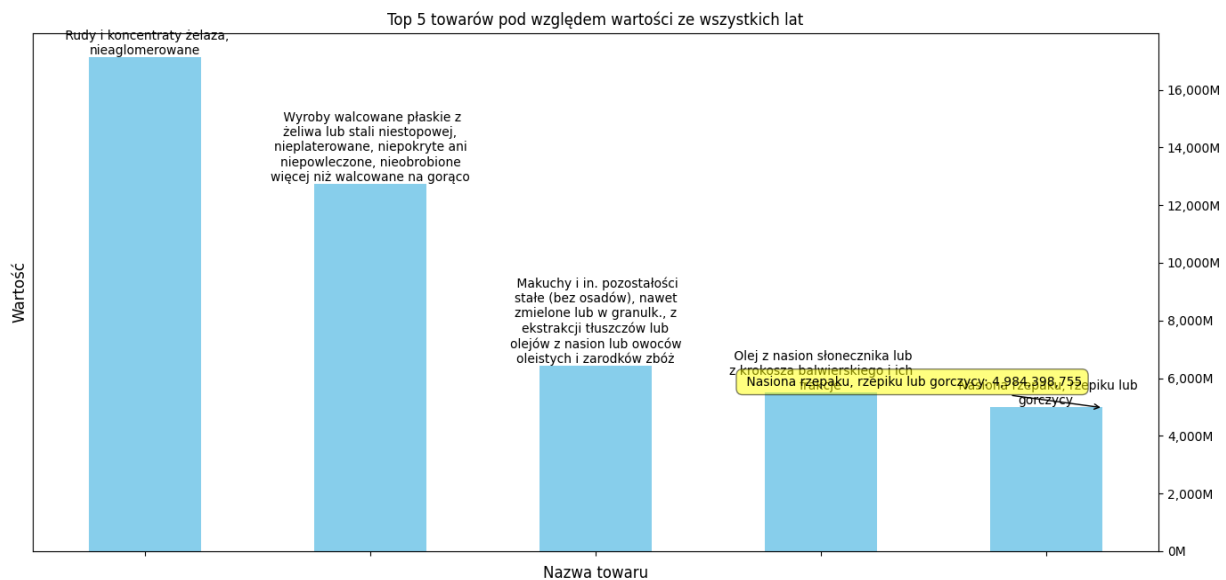
2026

Show real for year

Show prediction for year

Show all time data

Wyświetlenie 5 najczęściej importowanych zasobów w całym okresie obserwacji


```

1 usage  ± Gosqu248
def plot_top_items_with_year():
    engine = get_db_engine()
    query = "SELECT * FROM import_ukraine.data"
    df = pd.read_sql_query(query, engine)
    df = df.dropna(axis=1, how='all')

    df_filtered = df[df['rok'] < 2024]
    df_filtered['Wartosc'] = pd.to_numeric(df_filtered['Wartosc'], errors='coerce')
    grouped = df_filtered.groupby(['rok'])['Wartosc'].sum().reset_index() # Group by 'rok' only
    grouped['date'] = pd.to_datetime(grouped['rok'], format='%Y') # Convert 'rok' to datetime
    grouped.set_index('date', inplace=True)
    grouped = grouped.asfreq('YS') # Use 'YS' frequency for yearly start
    grouped.sort_index(inplace=True)

    top_items = df_filtered.groupby("SITC-R4.nazwa")["Wartosc"].sum().nlargest(6) # Top 5 przedmiotów
    top_items = top_items.iloc[1:] # Usun pierwszy element (największy)

    fig, ax = plt.subplots(figsize=(10, 6))
    bars = top_items.plot(kind="bar", color="skyblue", ax=ax)
    ax.set_title(f"Top 5 towarów pod względem wartości ze wszystkich lat")
    ax.set_ylabel("Wartość", fontsize=12)
    ax.set_xlabel("Nazwa towaru", fontsize=12)
    formatter = FuncFormatter(lambda x, pos: '{:,.0f}'.format(x / 1e6) + 'M')
    ax.yaxis.set_major_formatter(formatter)
    ax.yaxis.tick_right()
    ax.set_xticklabels([])

    for i, v in enumerate(top_items):
        wrapped_text = textwrap.fill(top_items.index[i], width=30) # zawijanie do maksymalnie 20 znaków
        ax.text(i, v, wrapped_text, color='black', ha='center', va='bottom',
                bbox=dict(facecolor='none', edgecolor='none', boxstyle='round,pad=0.5'))

    cursor = mplcursors.cursor(bars, hover=True)
    cursor.connect("add", lambda sel: sel.annotation.set_text(
        f'{top_items.index[sel.target.index]}: {sel.target[1]:,.0f}'))
    return fig

```

Prediction app - model SARIMAX

Show real data

Show

Show predicted data!

Number of months for prediction

Number of months in trend for prediction

Predict

Show predicted data by ware's name!

Name

Number of months for prediction

Number of months in trend for prediction

Predict

Change start year

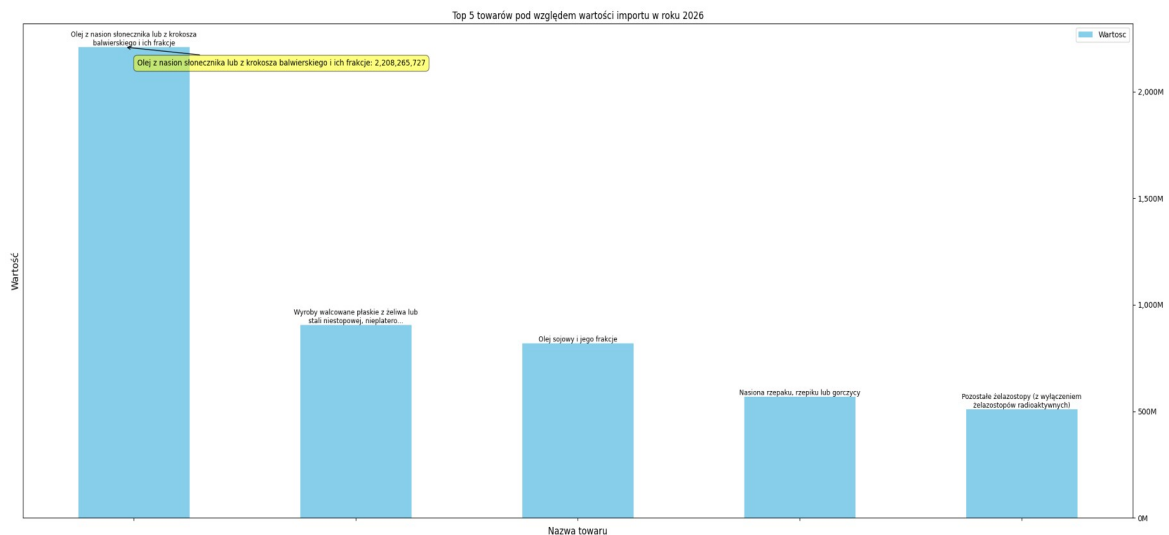
Show top 5 popular items

Enter year

Show real for year

Show prediction for year

Show all time data


```
import pandas as pd
from sqlalchemy import create_engine

# Interface implementation for datasource connection and data import
data = pd.read_csv(filepath_or_buffer='data/Import.csv', header=0, encoding='latin1')

data = data.apply(lambda x: x.str.encode('latin1').str.decode('utf-8') if x.dtype == "object" else x)

# Utwórz połączenie do bazy danych PostgreSQL
engine = create_engine('postgresql://2023_urban_grzegorz:35240@195.150.230.208:5432/2023_urban_grzegorz')

#data.to_sql('data', engine, schema='import_ukraine', if_exists='replace', index=False)
```

6. Link do projektu (github)

<https://github.com/Gosqu248/ImportFromUkraineProjekt>